
Informe sobre el Cor de la Generalitat Valenciana

Autor: Css. Arts
Aprovació: Ple, 28 gener 2021

ANTECEDENTS

En maig de 1998 les Corts Valencianes van aprovar, d'acord amb la Constitució i l'Estatut d'Autonomia, la Llei 2/1998, Valenciana de la Música. Al preàmbul de la Llei trobem la següent declaració:

"La música en les seues múltiples formes i manifestacions és una de les arts més conreades a la Comunitat Valenciana. Forma part de la seua cultura i és una de les arts que més la identifica com a poble".

Més endavant la Llei assenyala la competència de les institucions consultives en matèria musical:

Article 36. Institucions consultives

1. *A la Generalitat li correspon el coneixement, el foment i la difusió del patrimoni musical valencià.*

2. *Són institucions consultives de l'administració pública de la Generalitat Valenciana en matèria musical a l'efecte establert en la normativa reguladora del patrimoni cultural valencià, el Consell Valencià de Cultura, la Reial Acadèmia de Belles Arts de Sant Carles de València, el Consell Escolar Valencià, l'Institut Valencià de la Música, els conservatoris superiors de música, els conservatoris superiors de dansa, la Federació de Societats Musicals de la Comunitat Valenciana i totes aquelles institucions que puga reconèixer el Consell mitjançant un decret, i això sense perjudici de l'assessorament que, si escau, puga demanar d'uns altres organismes professionals i d'entitats culturals públiques i privades.*

A la Llei Valenciana de la Música, es fa també menció expressa a l'objecte d'aquest informe:

Article 51. Del Cor de la Generalitat Valenciana

1. *Es crea el Cor de la Generalitat Valenciana amb caràcter professional.*

2. *La composició i funcionament del Cor de la Generalitat Valenciana seran regulats reglamentàriament.*

3. *El Cor de la Generalitat Valenciana s'adscriu a l'Institut Valencià de la Música.*

El CVC ha mostrat la seua preocupació i ha abordat des de múltiples vessants informes relacionats amb la música a la Comunitat Valenciana. A l'Informe sobre la situació actual, presencia y enseñanza de la música tradicional valenciana¹, aprovat al juliol de 2015 podem llegir:

"El Consell Valencià de Cultura es consciente que la música valenciana, en cualquiera de sus apartados y formas, es un elemento esencial de la propia identidad de los valencianos, y desde sus inicios ha manifestado supreocupación por cualquier acción o causa que tenga relación con la música valenciana".

Una mostra de l'interés del CVC, queda patent en la següent relació de documents, per anys:

2008, Recomanació sobre la presència de programes de música clàssica en els mitjans públics de comunicació de masses².

2009, Informe sobre l'oportunitat d'un museu de la música i dels instruments musicals³.

2009, Informe sobre les obres proposades per la Societat "Unió Musical de Lliria"⁴

2016, Informe sobre la sol·licitud de reconeixement com a Acadèmia de la Comunitat Valenciana de l'Acadèmia Valenciana de la Música⁵.

2016, Informe sobre la inclusió del Jazz en els ensenyaments professionals de Música⁶.

2018, Declaració de BIC Immaterial de la tradició musical valenciana materialitzada per les societats musicals de la Comunitat Valenciana⁷.

2018, Informe sobre la influència del jazz en les músiques populars i tradicionals⁸.

2020, Informe sobre la situació de la Cultura Valenciana a conseqüència del Covid-19⁹

Igualment, el Ple del CVC va aprovar en abril de 2016 un informe dedicat a la vasta tradició d'agrupacions corals a la Comunitat Valenciana, l'Informe sobre las agrupaciones corales en la Comunidad Valenciana¹⁰, on es declarava:

"La mayoría de las sociedades musicales, además de tener la banda como conjunto primordial y principal, están creando diversas clases de orquestas (de cámara, de cuerda o sinfónicas) y coros de todo tipo (de niños, de personas mayores, mixtos, de voces blancas o de voces graves."

---

1 https://cvc.gva.es/wp-content/uploads/Informe_BIC_Musica_Valenciana

2 <https://cvc.gva.es/wp-content/uploads/308.pdf#page=1&zoom=auto,-94,848>

3 <https://cvc.gva.es/wp-content/uploads/314.pdf#page=1&zoom=auto,-94,842>

4 <https://cvc.gva.es/wp-content/uploads/325.pdf#page=1&zoom=auto,-94,842>

5 <https://cvc.gva.es/wp-content/uploads/540.pdf#page=1&zoom=auto,-20,843>

6 <https://cvc.gva.es/wp-content/uploads/557.pdf#page=1&zoom=auto,-94,843>

7 <https://cvc.gva.es/wp-content/uploads/612.pdf#page=1&zoom=auto,-94,843>

8 <https://cvc.gva.es/wp-content/uploads/622-2.pdf#page=1&zoom=auto,-94,843>

9 <https://cvc.gva.es/wp-content/uploads/669-1.pdf#page=1&zoom=auto,-20,842>

10 <https://cvc.gva.es/wp-content/uploads/547.pdf>

A l'apartat de conclusions d'aquest informe, llegim:

"El Cor de la Generalitat es un modelo profesional que demuestra la musicalidad y la calidad de voces que tenemos en nuestra Comunidad. De la misma manera que nos encontramos instrumentistas valencianos en orquestas y bandas de todo el mundo, también comprobamos que hay solistas vocales importantes en los teatros de ópera. Así pues, parece conveniente potenciar las agrupaciones corales que fomenten la existencia de futuros cantantes profesionales."

ANTECEDENTS COR: CONFORMACIÓ I RÈGIM DEL PERSONAL ARTÍSTIC

Per a la redacció d'aquest punt, s'ha comptat amb la informació facilitada per l'IVC, Direcció Adjunta de Música i Cultura Popular Valenciana, de la qual es desprenen les dades laborals referenciades.

En 1987, sota l'auspici de l'Institut Valencià de les Arts Escèniques, Cinematografia i Música (IVAECM), va ser fundat el Cor de València, amb l'objectiu de cobrir les representacions líriques del projecte Música 92 amb cantants que no tenien dedicació exclusiva.

Mitjançant la Llei 2/1998, de la Música Valenciana¹¹, aquest mateix cor, es va constituir com una unitat artística professional passant a anomenar-se Cor de la Generalitat Valenciana.

Una data clau, en aquesta cronologia és 2003, amb el Decret 211/2003, de 17 d'octubre, del Consell de la Generalitat¹², on s'aprova el Reglament de Composició i Funcionament del Cor de la Generalitat Valenciana, pel qual els i les cantants que tenien un contracte subscrit amb l'IVM, per haver superat en el seu dia les corresponents proves d'aptitud -audicions públiques, similars a les realitzades en qualsevol institució pública europea de les seues característiques-, passaven a ser contractats per l'IVM en règim d'interinitat.

En 2005 el Cor de la Generalitat Valenciana es va convertir en el Cor Titular de Les Arts ja que la seua impecable trajectòria l' havia portat a ser considerat un dels millors cors d'Europa, amb presència en les programacions dels principals teatres i festivals nacionals i europeus. A partir d'aquest moment, el Cor de la Generalitat passa a realitzar la major part de la seua activitat artística per a aquest centre, tenint dins de les seues instal·lacions l'espai pels assajos i els despatxos de l'oficina tècnica i del director artístic.

Posteriorment, i com a conseqüència del Decret Llei del Consell 7/2012, de 19 d'octubre, de Mesures de Reestructuració i Racionalització del Sector Públic Empresarial i Fundacional de la Generalitat¹³, l'Institut Valencià de la Música (IVM) s'extingeix i passa a formar part de CulturArts Generalitat. L'ERO que es va aplicar a les entitats que passaren a formar part de

¹¹ http://www.dogv.gva.es/portal/ficha_disposicion_pc.jsp?sig=0879/1998

¹² http://www.dogv.gva.es/portal/ficha_disposicion.jsp?L=0&sig=4623%2F2003&url_lista=

¹³ http://www.dogv.gva.es/portal/ficha_disposicion_pc.jsp?sig=009545/2012

CulturArts, va suposar una reducció de plantilla del Cor de la Generalitat, de 67 a 59 cantants, distribuïts en quatre cordes, 15 sopranos, 15 alts, 15 tenors i 14 baixos.

En desembre de 2017 els components de la unitat artística Cor de la Generalitat apareixen per primera vegada en la Relació de Llocs de Treball de CulturArts Generalitat¹⁴, entitat que passa a denominar-se Institut Valencià de Cultura en febrer de 2018.

En desembre de 2017 els components de la unitat artística Cor de la Generalitat apareixen per primera vegada en la Relació de Llocs de Treball de CulturArts Generalitat, entitat que passa a denominar-se Institut Valencià de Cultura (IVC), en febrer de 2018.

Segons detalla la informació aportada per l'IVC, en aplicació del *II Acuerdo Gobierno-Sindicatos para la mejora del empleo público y las condiciones de Trabajo* i de l' *Acord de la Comissió de Diàleg Social del Sector Públic Instrumental de la Generalitat relatiu a criteris per a la reducció de temporalitat del sector públic instrumental de la Generalitat i l'oferta d'ocupació pública per al període 2017-2019*; s'inicien els processos d'estabilització de les places de l'IVC ocupades de forma temporal ininterrompuda en els tres anys anteriors al 31 de desembre de 2017, entre les quals es troben les places del cor. Per a donar compliment a aquest acord de consolidació, l'IVC va incloure 10 places del Cor en la OPO de 2019¹⁵.

D'acord amb l'exposat, i a fi de donar compliment als referits acords en el marc del Tribunal d'Arbitratge Laboral, el 30 d'octubre de 2019, des de l'Institut Valencià de Cultura, es va traslladar a la Comissió de Diàleg Social una sol·licitud de pronunciament respecte la possibilitat d'escalonar en diversos exercicis l'Oferta Pública d'Ocupació de l'IVC per al col·lectiu del Cor de la Generalitat i els criteris per a això, atenent la seua singularitat, unitat, especificitat i excepcionalitat artístiques, tenint en compte que la pràctica totalitat de les places estan ocupades per personal laboral temporal des d'una data anterior a 2005, en concret des de 2002.

A data del 30 de desembre de 2020, l'esmentada sol·licitud no havia rebut cap resposta. El 31 de desembre de 2020, l'IVC publica en el DOGV l'Oferta d'Ocupació Pública de l'any 2020 [2020/11429] ¹⁶, en la què s'inclouen les 22 places del cor, que junt amb les 10 places de 2019, fan un total de 32 places oferides, d'un total de 59, que hauran de convocar-se, en els propers tres anys segons.

Igualment, segons la informació que refereix l'IVC, aquesta OPO de 2020 compta, amb l'Informe favorable de la Direcció General de Pressupostos de la Conselleria d'Hisenda i Model econòmic.

---

¹⁴ <https://ivc.gva.es/admin/assets/docs/2/0/201712093.pdf>

¹⁵ http://www.dogv.gva.es/datos/2019/12/27/pdf/2019_12393.pdf

¹⁶ http://www.dogv.gva.es/datos/2020/12/31/pdf/2020_11429.pdf

JUSTIFICACIÓ. L'ESDEVENIR DE LA UNITAT ARTÍSTICA

Entre les funcions del Consell Valencià de Cultura, es troba la de vetlar per la defensa i promoció dels valors culturals; en aquest sentit, el present informe vol deixar constància de la tasca escomesa pel Cor de la Generalitat Valenciana al llarg dels seus més de 30 anys de trajectòria, i ponderar la importància de la seua continuïtat com a vehicle cultural.

El Cor de la Generalitat Valenciana, com a unitat artística professional de caràcter musical, està integrat en l'actualitat pels següents membres: 59 cantants, més pianista acompanyant, assistent de direcció, i direcció artística. Pràcticament des de la seua fundació el Cor de la Generalitat ha comptat amb la direcció del Mestre Francesc Perales, que ha sigut vital per a consolidar una unitat artística de primer nivell internacional

El Cor, adscrit orgànicament i funcionalment a l'actual Institut Valencià de Cultura, responsable de la seua direcció i gestió, té entre les seues funcions la de servir d'instrument per al foment, difusió i promoció de la música en l'àmbit de la Comunitat Valenciana. Així mateix, el Cor de la Generalitat Valenciana desenvolupa part de la seua activitat fora del nostre territori, sent un eficaç instrument de difusió cultural a nivell nacional i internacional.

En 1991, la col·laboració amb el geni musical del gran Carles Santos, va convertir el Cor de la Generalitat en protagonista absolut de l'obra *Tramuntana Tremens*. Amb ella el Cor va recórrer els principals festivals europeus, marcant un punt d'inflexió en la seua trajectòria.

A partir d'aquell moment, i donada la complexitat escènica a la qual van haver d'enfrontar-se els components del Cor, per tal de satisfer l'alta exigència musical i interpretativa de la peça de Santos, el Cor de la Generalitat va guanyar-se la fama de ser un cor extremadament àgil i versàtil en l'escenari.

Posteriorment arribaren les col·laboracions amb directors d'escena com José Carlos Plaza, Emilio Sagi, Díaz Zamora, Núria Espert, Lindsay Kemp, Bigas Luna, Irene Papas, així com la Fura del Baus o Comediats.

La mitjana anual d'actuacions del Cor de la Generalitat dels últims anys és de 60, atenent la temporada de Les Arts i oferint concerts de producció pròpia, tant a capella com amb acompanyament de piano o xicotets grups instrumentals, amb presència per tot el territori valencià.

El Cor ha sigut guardonat amb la Medalla d'Honor del Festival Internacional de Música i Dansa de Granada, la Medalla Commemorativa del XXV Aniversari del Palau de la Música de València, el premi Clar de Llums, de la Universitat de València, l'Important, de l'Editorial Premsa Valenciana, i la Medalla al Mèrit en les Belles Arts, de la Reial Acadèmia de Belles Arts de Sant Carles.

Grans mestres a nivell nacional, entre els quals podem destacar Ros Marbà, García Navarro, Josep Pons, García Asensio, Manuel Galduf, així com batutes de renom internacional com Helmuth Rilling, Claudio Abbado, Robert King, Alessandrini, Rozhdéstvenski, Minkowki, Plasson entre altres, es van posar al capdavant del Cor de la Generalitat i van reconèixer la qualitat del seu treball i l'alt nivell dels resultats musicals, tot aconseguint crítiques excepcionals.

La relació establida amb el mestre Lorin Maazel, va aconseguir autèntiques versions de referència, tant en concerts simfònics corals com en representacions d'òpera. Una altra gran fita del Cor va ser el treball desenvolupat a les ordres del mestre Zubin Mehta, titular també de l'Orquestra de la Comunitat Valenciana durant uns anys.

Biondi, Guérguiev, Domingo, Franklin i altres grandíssims directors han aportat la seua genialitat perquè el Cor assolira l'excel·lència que a hores d'ara té.

El Cor ha enregistrat treballs per a les companyies més consolidades del panorama musical, com ara Sony, Decca i Deutsche Grammophon, de la mà de l'Orquestra de la Comunitat Valenciana i solistes de reconeguda trajectòria. Ha enregistrat monogràfics sobre Mompou, Manuel de Falla, Joaquín Rodrigo, Luis de Pablo, Matilde Salvador o Alfredo Aracil.

El seu disc *Verdi Domingo* va ser guardonat amb el Grammy Llatí al millor àlbum de música clàssica de 2014. A més d'intervindre en DVDs amb Maazel, Mehta o La Fura dels Baus, entre altres responsables artístics.

El Cor de la Generalitat és un projecte d'una singularitat excepcional, és l'únic cor professional i públic de la Comunitat Valenciana, i és, tant a nivell nacional com internacional, reconegut per la seua qualitat interpretativa. Com ja s'ha dit, va ser dissenyat amb la voluntat de consolidar una unitat artística de primer nivell internacional i responsables de teatres com el Liceu o el Real han sol·licitat assistir als processos de selecció de cantants per a implementar-los en els seus teatres, convidant el mestre Perales a les seues proves d'admissió.

Matilde Salvador, Llàcer Pla, Enedina Lloris, Ana Luisa Chova, Ana María Iriarte, Montserrat Pueyo, Tomás Cabrera, Josep Miquel Ramón són alguns dels grans professionals que han participat en els processos selectius.

A nivell artístic, el propòsit ha sigut àmpliament aconseguit i cal per tant, reconèixer la tasca, en primer lloc del propi Cor de la Generalitat, del personal tècnic i de suport, i també de l'Administració Valenciana.

A nivell laboral, tots els i les cantants que integren la plantilla del Cor -59 veus que han treballat conjuntament i madurat en termes professionals i vitals, en alguns casos des de la seua fundació-, continuen mantenint la condició de personal interí i es troben en una situació que es torna cada vegada més precària.

EL COR I EL SEU FUTUR

La necessària estabilització del personal temporal o interí, tal com es recull en normes de diferent rang, no admet cap dubte i no està en qüestió. Ara bé, ocupa al Consell Valencià de Cultura, la continuïtat del Cor de la Generalitat, una unitat artística i referent cultural dins i fora de la nostra Comunitat

La consolidació professional de l'actual Cor i la incorporació gradual de noves veus conforme es vagen generant vacants, per baixes o jubilacions -tal com s'ha argumentat des de diferents àmbits culturals, com ara el propi IVC-, podria ser una fórmula òptima per tal d'aprofitar l'experiència dels i les cantants que integren la plantilla, mantenint l'alt nivell aconseguit durant aquests més de 30 anys, i donant tranquil·litat als i les artistes que han sostingut el projecte al llarg del temps.

Un procés d'estabilització laboral massiu podria acabar amb el magnífic cabdal de experiència acumulada: l'especificitat del fet artístic comporta que les i els membres d'una unitat artística no puguen ser substituïts sense afectar l'equilibri del conjunt del qual en són part i, per tant, a la qualitat de les seues produccions.

El Reial Decret del 23 de juny de 2020, ha ampliat fins el 31 de desembre de 2021, el termini per publicar les Ofertes d'Ocupació Pública vinculades a processos d'estabilització. Dos mocions recentment aprovades en la Comisión de Función Pública del Senat d'Espanya (núms. exp. 661/00029 i 661/000543), així com diferents actuacions i acords portats a bon port en aquest sentit, tant en l'àmbit de l'administració estatal com en les administracions municipals o autonòmiques, deixen constància de que hi ha marge dins la llei, per continuar treballant per salvaguardar l'excel·lència del Cor de la Generalitat.

L'Administració valenciana ha reconegut sobradament i pública, la singularitat, unitat, especificitat i excepcionalitat artística del Cor de la Generalitat Valenciana. A tal efecte s'havia arribat a acords en relació als processos per realitzar una oferta de places progressiva per garantir l'equilibri artístic de l'agrupació. Ara per ara, hi ha oferides 32 places, que previsiblement s'hauran de cobrir en els tres propers anys.

El Cor de la Generalitat forma part del patrimoni artístic de la Comunitat Valenciana, per la qual cosa es fa necessari vetlar per l'equilibri del seu funcionament i trobar una fórmula per assegurar l'estabilitat del projecte artístic i dels treballadors i treballadores que el substancien.

RECOMANACIONS

-Seria prudent arribar a un acord que faça possible la consolidació professional del Cor, sense perjudicar la integritat de la unitat artística.

-Igualment i, sempre dins l'excelsitud que contempla la llei, seria convenient habilitar els procediments que garantisquen la pervivència d'un projecte únic que ha assolit l'excel·lència.

-Per tot el que hem exposat, el CVC recomana aprofundir en un procés de diàleg entre totes les parts implicades, per tal de preservar de manera efectiva, el caràcter singular i específic del Cor de la Generalitat Valenciana.

Seguint el protocol habitual aquest Informe es remetrà a la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, l'Institut Valencià de Cultura (IVC), la Direcció Adjunta de Música i Cultura Popular de l'Institut Valencià de Cultura (IVC), i la Secretaria Autònoma de Model Econòmic i Finançament Comissió de Diàleg Social del Sector Públic).